

Jordà, cantades per Maragall en perennes estrofes.

Es Moiximer, accident coster d'Eivissa.

Les Moixoses, a Sureda (Vallespir) (*Cerca*, 4, 1959, pàg. 140).

ETIM.

Moix en toponímia ha de venir de la idea d'*aigua-moix*, *moixal*, «l'aigua que surt a gotes de terra o regalima per les roques» (cf. *DECat.* I, 96b9-15 v 724 bi33-44). En part, però (en *moixera*, *moixer*), es tracta de l'arbret *Sorbus Aria* (v 728e19 b34). J.F.C.

El Moix (Guadalest), *Moixer*, *Moixit* V. *Mautx* *Moixaraques* V. *Mo-* (misc.)

MOIXENT

La important vila valenciana, situada a mig camí de Montesa a la Font de la Figuera.

Pron. J.G.M. oïa *Mo'sěnt*) 1935 a Albaida i pobles veïns; S.Guarner 1936 observava *mo'sěnt* a Biar, però *mu'sěŋ* a Moixent mateix; jo vaig fer observacions semblants en les meves enqs. de 1962, entre elles la de Moixent (xxxii, 81-90) i en particular *mo'sěŋ* a Fontanars (xxxii, 119.18). «*Moyxen*» M.Gadea (*T. del Xè* I, 18); *Moixent*, cast. *Mogente* Gz.Nadal (Acció Val 1-ix-1931).

MENCIONS ANT. No figura en el *Rept.*, però sí en la *Cròn.* de Jaume I (fets de 1244): «dixeren-nos que Énguera e *Muxen* s'havien retut al infant don Alfonso [de Castella], de la qual cosa Nós nos maraveylam molt» (Ag. 341, 365.12; Casac. vi, 76.13); «la Regina pregà-ns --- que éls irien a don Alfonso --- e parlaren lo pleyt --- que Nós li retéssem Billena, e saix, e los Capdets e Bugarra, e que ell rendria a Nós Énguera e *Muxén*» (349, 371.6).

En un doc. de 1261, figura citat amb *Les Alcusses* (veg. aquest) (Mtz.Fdo. *Doc.Val.ACA* I, 379). El 1257 en la primera contribució imposada als sarraïns s'assigna als de *Moxen* 400 besants (perdonant-ne 100), *El Arch.* I, 256. En el *Liber Patrimonii Regni Val.*, a.1271 figura escrit *Moxen*; 1297: *Moxent*; 1299: *Muxen* i 1271(A.C.A., reg.16, fº 258 comunicació de J.G.M.); N. Primitiu Gz.Serr. cita altres 4 casos de grafia *Moxen*, i altres dos de *Moxent* a fi del segle 45 (*Mem.Assembl.Cronistes* 1960, 128n.); 1301: *Muxen* (ACA., reg. 198, fº. 308).

C. 1350: *Cròn.* del Cerimoniós: «l'infant don Ferrando --- estant en --- Valencia --- procurador nostre, féu requesta al Rey de Castella que li remetés --- lo loch de Jumelo, qual loch era de P.M.de Liçana, del qual era lo castell de *Moxén*» (ed.Pagès 349=Bof.341); 1370: en poesia de Jacme Marc (p.p. *Arch.Stor.per la Sic. Or.* xi, 197); 1394 i 1403: *Moxen* (A.C.A., Joan I, reg. 2009, fº11; i Martí 2316).

Se li donà carta de població l'a.1303 (Lz.Vargas II,

164), a fur de València (*EEMCA* III, 272). Sembla haver estat sempre poblat de cristians (SSiv. 296-7); Reglà (p.111) troba el 1609 a *Moxent* 360 cases totes de cristians vells; però l'avaluació governativa de c. 5 1600 veu *Moxent* amb 63 cases (potser de moriscos?). *El Arch.* IV, 381.

ETIM. És un dels nombrosos noms provinents de derivats en -ANUM designant predis de gent de nom romà, que per influència de l'àrab canviaren -ano en -én (després -ent), com *Marinyén*(t), *Bairent*, *Lutxent*, *Bocairent*, *Picassent* etc. Ací es deu tractar de MUSSIANUM, derivat de MUSSIUS, NP que en l'onomàstica llatina formà una robusta i copiosa família (*Mussanius*, *Mussetius*, *Mussenus*, *Mussetius*, *Mus-sidenus*, *Mussidius*, *Mussinus*, *Mussienus*, *Mussa*) (Schulze, 197, 363, 424, 428 etc.). Menys probable és que vingués de *Mustius* (com diu *AlcM*), que no hi era freqüent (Sch.197) i no hi formà família; o de NPP d'aire hel·lènic o pre-romà, com *Moschius*, *Moxius*, *Mopsos* (Whatmough, *Dial.Anc.Gaul.*, 120. 136).

Del mateix origen provenen, a Toscana, 4 poblacions de nom *Musciano* i 2 *Mosciano* (Pieri, *Top.Arno*); també oc. *Moissannes* en el districte de Limoges, i molts *Moissac* en els depts.occitans (Tarn-et-G, Lozere, Var), o alterat en *Moissat* (Puy-de-Dome) (Skok, 208), ultra bastants *Moissy* en el domini d'Oil i *Moissieu* en el francoprovençal. No hi hauria cap raó per pensar en un origen àrab, ni possibilitat, per més que sigui mot conegut *mu'sāma* 'assecat', però davant 'ain la a final havia de restar ben plena (no -e ni desaparèixer), cf. cast. *mojama* i italià dial. *musciamo*, -ama.

COMPOST. GARMOIXENT (Cavanilles), amb variants *Garamoixent* i *Gramoixent* (totes dues en *GGRV* II, 360, 965; SSiv, 296; i S.Guarner, *Nomencl.* 1966, p. 23); Cavanilles, però, dóna *Garmoxent* com un dels districtes importants del te. de Moixent, junt amb *Les Alcusses*, i dos més. (I, 232); en el *Llibre dels Furs* de València, la lliçó «terme de *Garamoxen*» figura en 4 mss., *Garamuxen* en un, i «d'*Engaramoxen*» en un altre (segons l'ed. *NCL.*, p. 167). *Gramoixent* sento jo també, junt amb *eŋgramu'sěŋ* (xxxii, 82.4, 84.8, 87.9), contracció d'*Engeram-* deguda a contaminació del nom de la immediata vila d'*Énguera*, que en el país es pronuncia vulgarment *eŋgra*; la qual també degué ajudar a l'extensió de la variant *Gramoixent*, a despeses de l'etimològica *Garmoixent*.

Es tracta sens dubte d'un compost format amb l'àrab *gār* 'cova' (tan productiu, quasi ubicu, en la toponímia valenciana) format pels moros: *gār-al-mu'sěŋ*, així o *gār-mu'sěŋ*, digueren els moros, per 'la cova de Moixent'; i això es reduí a *Garamoixent*, tal com conviuen *abarca* i *albarca*; o *Amisra*, *Almiserat* i *Almiserà*.

També trobem bastant, en docs. antics, una va-